

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii 58/2012 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Proiectului de Lege pentru modificarea Legii 58/2012 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial este elaborat de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Proiectului de Lege pentru modificarea Legii 58/2012 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial este elaborat în temeiul pct. 7 din Regulamentul de organizare și funcționare a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2017, în conformitate cu Strategia de dezvoltare a culturii „Cultura 2020”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 271/2014, în scopul îmbunătățirii cadrului național de protejare a patrimoniului cultural imaterial. Elaborarea proiectului rezidă din necesitatea racordării cadrului normativ al Republicii Moldova în domeniu la prevederile și principiile promovate de către UNESCO prin intermediul Convenției UNESCO privind salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, ratificată de către Republica Moldova prin Legea nr. 12/2006.

Prin ratificarea Convenției UNESCO din 2003, Republica Moldova și-a luat angajamentul de a actualiza și îmbunătăți în permanență legislația în domeniul de referință. Evaluarea acesteia, inclusiv de către expertul străin Nikolai Vukov, dr., prof. univ., Academia de Științe a Bulgariei, a demonstrat prezența anumitor carențe de ordin lingvistic, care creează dificultăți în procesul de implementare a Legii.

Totodată, modificarea Legii a fost condiționată de numeroase solicitări din partea autorităților administrației publice locale, a experților din domeniu, ale societății civile, dar și a purtătorilor de patrimoniu cultural imaterial.

Republica Moldova tinde să promoveze la nivel internațional patrimoniul cultural imaterial, prin intermediul dosarelor UNESCO, fapt care condiționează efectuarea modificărilor la actul menționat.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În contextul cercetării și a documentării continue a patrimoniului cultural imaterial, a descoperii unor elemente noi reprezentative pentru patrimoniul cultural al Republicii Moldova, se impune necesitatea actualizării în permanență a Registrului național al patrimoniului cultural imaterial, în scopul luării la evidența de stat a acestora. Din acest considerent, proiectul prevede substituirea termenului de „ținere” a Registrului național al patrimoniului cultural imaterial cu termenul „actualizare”, conform prevederilor Convenției UNESCO din 2003 și a ghidurilor operative UNESCO. Totodată, se substituie sintagma „Lista de salvagardare a patrimoniului cultural imaterial” cu sintagma „Lista UNESCO a patrimoniului cultural imaterial ce necesită salvagardare urgentă”, conform denumirii oficiale utilizate de către UNESCO.

Pentru a aduce claritate cu privire la unele activități din domeniul de referință, au fost introduse două noțiuni noi – *inventariere* și *Registre locale ale patrimoniului cultural imaterial*.

Conform Regulamentului de organizare și funcționare a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2017, una dintre funcțiile de bază ale Ministerului este elaborarea analizelor ex ante, documentelor de politici, proiectelor de acte normative în domeniile de competență. Astfel, în scopul eficientizării activității Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, sarcinile care nu se regăsesc în atribuțiile de bază ale Ministerului menționate supra, precum instituirea și ținerea Catalogului

național al arhivelor cu înregistrări de patrimoniu cultural imaterial și actualizarea Registrului național al patrimoniului cultural imaterial, sunt trecute în sarcina instituției subordonate Centrul Național de Conservare și Promovare a Patrimoniului Cultural Imaterial, care, potrivit art. 13 alineat (4) din Legea nr. 58/2012 *asigură aplicarea politicilor de protejare în teritoriu, în special în comunitățile purtătoare de patrimoniu, susține prin măsuri concrete viabilitatea patrimoniului cultural imaterial și transmiterea lui către tînăra generație, inventariază elementele acestuia, conservînd informațiile pe diverse suporturi moderne*. Având în vedere că Centrul Național de Conservare și Promovare a Patrimoniului Cultural Imaterial asigură aplicarea politicilor în domeniu în teritoriu, se include atribuția instituției de a monitoriza acțiunile realizate de către autoritățile publice locale în vederea menținerii viabilității elementelor incluse în Lista Reprezentativă UNESCO a patrimoniului cultural imaterial al umanității și Lista UNESCO a patrimoniului cultural imaterial ce necesită salvagardare urgentă.

Având în vedere că Registrul național conține doar elemente de importanță națională, atestate în majoritatea comunităților de pe teritoriul Republicii Moldova, elementele de importanță locală rămân neinventariate, ceea ce creează riscul dispariției unor elemente specifice comunităților locale mai mici. Coerent, se impune necesitatea instituirii Registrelor locale de patrimoniu cultural imaterial, conform unui regulament aprobat prin ordinul ministrului educației, culturii și cercetării. Astfel, autoritățile publice locale vor lua la evidență elementele din cadrul comunităților locale. În acest scop, la Art. 18 privind atribuțiile autorităților administrației publice locale, proiectul este completat cu sintagma „instituie și actualizează Registrele locale de patrimoniu cultural imaterial, conform unui regulament aprobat prin ordinul ministrului educației, culturii și cercetării”.

Sunt introduse noi competențe ale Comisiei naționale pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial (organism științific consultativ al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării): avizarea actelor normative în domeniu, avizarea simbolurilor și mărcilor de patrimoniu cultural imaterial utilizate la nivel național și local, a dosarelor de acreditare a experților în domeniul patrimoniului cultural imaterial, a schițelor-proiect pentru confecționarea costumelor tradiționale la comanda instituțiilor publice, inclusiv a administrației publice centrale și locale; expertizarea activităților și a proiectelor de salvagardare în domeniul patrimoniului cultural imaterial.

Totodată, este introdusă prevederea conform căreia Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, de comun cu autoritățile publice locale urmează să întreprindă măsuri în vederea susținerii beneficiarilor Titlurilor onorifice de Purtător al Tezaur Uman Viu. Necesitatea și importanța acestei prevederi rezidă din faptul că în Republica Moldova se atestă un număr tot mai mic de păstrători, purtători și transmițători ai patrimoniului cultural imaterial, din care motiv unele elemente sunt expuse riscului dispariției. Prin asumarea angajamentului la nivel național și local de a oferi sprijin și suport păstrătorilor, purtătorilor, creatorilor și transmițătorilor patrimoniului cultural imaterial, aceștia vor beneficia de o recunoaștere și de o vizibilitate adecvată în rândul comunităților din care fac parte, din partea autorităților publice centrale și locale, a specialiștilor din domeniul patrimoniului cultural imaterial și a publicului larg, contribuind la salvagardarea și promovarea elementelor.

În scopul expertizării activităților în domeniu, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării urmează să acrediteze experți, conform Normelor de acreditare a experților în domeniul patrimoniului cultural imaterial, aprobate prin ordinul ministrului educației, culturii și cercetării.

4. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene:

Proiectul nu transpune legislația UE

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul se încorporează perfect în sistemul actelor normative și nu va necesita modificarea altor acte legislative sau normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul urmează a fi inclus în circuitul de avizare prin consultarea Ministerului Finanțelor, Ministerului Economiei și Infrastructurii, Centrului Național Anticorupție, Ministerului Justiției.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Hotărârii Guvernului urmează a fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării www.mecc.gov.md, compartimentul Transparența decizională, precum și pe pagina web www.particip.gov.md.

Igor ȘAROV
Ministru

Ex.: Mariana Mischevca
022-23-80-13
E-mail: mariana.mischevca@mecc.gov.md